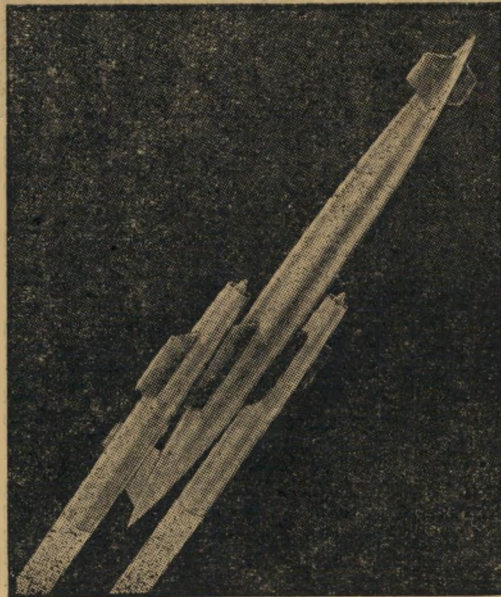

בעת שהחלל החיצון נכבש - מאי"ם החלל הפנימי

איטו העונה העשירי

הגדולים האמיתיים ששרדו בעולם אשר בו גם פצצת האטום שוב אינה מהנה כרטיס-כניסה לגדולה. כרטיס זה הוא עתה היכולת לייצר את הלוגיק ואחיו הגוראים - הטילים הבאליסטיים הבינבשתיים.

פגישת שני הגדולים - דו"ס אייזנהואר וניקיסה כרוש' ציב - היתה המאורע הגדול השני של תשי"ט. הוא היה כה קשור במאורע הראשון - שיגור הלוגיק - עד שהפכו למאורע אחד, הן בזמן והן במשמעות.

פגישת הגדולים יכולה במקרה הטוב ביותר לשמש תחליף זמני, הרה-סכנות, לממשלה העולמית לה העולם המעונה זקוק למען בטחונו והבטחת המשך קיומו. ממשלה זו לא תיחלד עוד מתוך הדור הקודם. נשמתו של דור זה פצועה ומצוקתה, הוא ראה את עלייתם של אידיאלים ואת חורבנם, את גיוץ אליילי הדמוקרטיה, הקומוניזם והפאשיזם. הוא עייף, הוא גמור. הוא מסוגל עוד למעשה-מעט - מניעת המלחמה. אולם שוב אין הוא מסוגל למעשה יוצר - ליצירת משטר עולמי חדש, שיהטוך את מלחמת-הטילים לבלתיאפשרית.

משטר כזה יכול להחלד רק מתוך התפרצות גדולה של התלהבות אנשית, מתוך האידיאליזם הבונה של דור חדש, בעל כוח-חיים ורצון-חיים.

מעולם לא התפלל המין האנושי בדאגה כה עמוקה למען גדולתו הנפשית של הדור הבא. ומעולם לא נראו עוד תפילות כה חסרות-תקווה.

בכל רחבי העולם הסתכלו האבות בתדהמה ובחרדה בבניהם. הם ראו את חברי-הכנופיות של מאנהאטן ואת החוליאגאים של מוסקבה, את הטידיביזם של לונדון ואת החצי-חוקים של ברלין. הם ראו דור הפונה בגועל ובחלחלה עורף לעיני העולם, כשמגני וגמור עם כל אחד מבניו לחיות את חייו הקטנים.

נוער ללא נעורים? "דור שנולד זקן" - דור חסר יכולת? אמרו האבות בהתמרמרות, בזכרם כיצד התמסרו הם כנעוריהם לתורות השונות להצלת-העולם, כיצד נפצעו בהפגנות קומוניסטיות או אנטי-קומוניסטיות, כיצד יצאו לשדות-הקרב כדי להבטיח את הדמוקרטיה בעולם ולהקים משטר שכולו טוב.

אחת הסינות של עולם זה שכנה מדינת-ישראל - קטנה, נידחת, פרובינציאלית, ובכל זאת חלק בלתי-נפרד מבעותיו ומדאגותיו.

המציאות האנושית של תקופת הלוגיק זעקה לממשלה עולמית, למשטרה עולמית, לפרלמנט עולמי. לא רק המדינות הלאומיות של 1918 נראו כדינוזאורים שאין להם קיום בעולם החדש. גם המדינות המרחביות החדשות של אמצ'ה, המאה ה-20 החלו מתישנות כבר לפני הקמתן.

בכל רחבי העולם התלכדו לאומים למסגרות גדולות, כדי להתאים את עצמם למציאת המדינית, הכלכלית וה' צבאית החדשה. ליד שתי מדינות-היבשת האיריות, ארצות-הברית וברית-המועצות, קמות בהדרגה מדינות-על חדשות - הגושים הקומוניסטיים באירופה המזרחית ובאסיה המזרחית, מדינת-השוק-האירופי במערב, מדינת-העל הגדולה של הלאומיות הערבית, התלכדות העמים המשתחררים באפריקה. אולם כל זה לא הסמיק מול האיום של מלחמת-סוף-העולם. גם מדינות-המרחב החדשות לא יכלו אלא להיות שלב-מעבר קצר - שלב שהחל נראה מיושן עוד לפני שהתקרב לגיבוש של ממש.

תקופת-הלוגיק תבעה את מדינת-האדם - את המדינה שהיתה קיימת, לפי האגדה השמית העתיקה, עד לנסיך-הביש של מגדל בבל.

דולי העולם, שהרגישו באחריות הנוראה הצפונה בשמירה על כלי-ההתאבדות, ידעו זאת. לכן עמדה שנת תשי"ט - וכל התקופה שבין ספטמבר ללוגיק - ביטמן התביעה החוזרת לועידת-פיסגה.

המיתוס של הפסגה, של פגישת הגדולים אשר הסכמתם האישית תשמש תחליף לממשלת-העולם, היה פרי התקופה. ושוב, היה זה אופייני שעוד לפני שיכלה להתגשם, הפכה מיושנת. כי באור החיחר של הירח הכבוש לא נותרו בעולם ארבעה גדולים.

במקום הסכמת הארבעה באה הסכמת השניים - שני

המאורע הגדול ביותר של שנת תשי"ט אירע כמעט בסופה. אי-שם, במרחב האדיר המשתרע מתחת לדגל הסובייטי, הסתובבו אנשים עצבניים מסביב לציפור-פלדה ענקית. פה ושם נבדק פרט אחרון. האנשים התרחקו ודומיה השתלטה בשדה.

קול רוסי החל סופר ברמקול את השניות. רעש מחריש-איזניים בקע מן הציפור. לפתע התרוממה, תחילה באישיות ואחר-כך בזינוק.

כעבור למעלה מיממה פגע הטיל הראשון, מעשה ידי-אדם, בירח. תקופת-החלל, תקופת פריצת האדם מתחום כדור-הארץ, החלה. הפיכת החלל החיצון לאוקיינוס חדש למעבר כלירכב חלליים - הפכה מדמיון ספרותי למציאות אנושית. מאדים, נוגה, שבתאי הפכו משמות רומנטיים באוצר-המלים של המשורר - ליעדים מוחשיים של מתכנני המחר, איים באוקיינוס האדיר של החלל.

שנת תשי"ח היתה שנת הספוטניק. שנת תשי"ט היתה שנת הלוגיק. היתה זאת הבטחה גדולה, וגם סכנה גדולה.

המדענים שכיוונו את הטיל ופגעו בירח היו משולים לצלף בעל רובה, הפוגע בעינו של זבוב ממרחק של עשרה קילומטרים. הטיל עבר מרחק העולה פי 20 על המרחק המכסימלי לכל מטרה שהיא על פני כדור הארץ. הוא פגע בדייקנות מספקת כדי שפצצת-מימן החבויה בבטנו תהרוס כל עיר גדולה אליה הוא נשלח.

שנת 5719 אחרי בריאת העולם (לפי אגדת היהודים) היתה השנה בה הוברר סופית כי יש בידי האדם להביא לסוף העולם. סופרים פסימיים החלו מתארים ביצירותיהם את מראה העולם אחרי המלחמה הבאה: הכדור יוסיף להסתובב, רוב הערים יוסיפו להתקיים ללא פגיעה, העצים יצמחו והפרחים יפרחו - אולם על פני הכדור כולו לא תהיה אף נפש חיה אחת, אדם או חיה. ענני-רעל ראדיו-אקטיביים, שהתפשטו באיטיות אכזרית מארץ הארץ, הרגו את הכל. סופרי-האגדה היווניים התחלחו עת סיפרו על גורלו של פרומיתאוס, בן-התמותה שהעז לשלוח את ידו אל השמש ונענש בידי האלים. בשנת תשי"ט דמה הגזע האנושי כולו לפרומיתאוס קיבוצי, השולח את ידיו אל הירח, השמש והכוכבים. הוא התחרה באלים של האגדה - ואיש לא יכול היה לדעת אם יענש בידיהם או יירש את מקומם.

דבר יהיה תלוי, קודם כל, בגזע האנושי עצמו. בשעה שהוא כבש את החלל החיצון, נסתבר כי שכח לכבוש את החלל הפנימי - החלל הריק בנפשו. מצפון המין האנושי הפסיד במרוץ עם הטיל. הפער בין השניים הפך לסכנה עולמית.

מעולם לא היה ברור כל כך כי המלחמה היא שואה שאין לה תקנה. לא רק טובי המוחות ש בכל הארצות הבינו זאת. האמת היתה כה פשוטה, כה נוקבת, עד שחזרה אף להכרתם של מצחצחי-הנעללים במאנהאטן ושל מוכרי-הגלידה במוסקבה.

התחנות באוקיינוס החלל: תשעת כוכבי-הלכת, על רקע השמש. מימין, לפי סדר ריחוקם מן השמש: פלוטון הקטן-טון, נפטון, אורן, שבתאי בעל הטבעות, צדק הגדול, ומש-

